

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Speyer], Sept. 1478

[G]

[urn:nbn:de:bsz:31-313403](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313403)

Furtum phibitum dicitur cum quis volentem rem furtiuam querere prohibuit ut dicitur in de obli. ex. delict. §. est etiam ubi dicitur quod licet actiones furti concepti oblati prohibiti et non exhibiti in defuetudinem abierunt.

Fur est qui clam obscure et plerumque de nocte rem alienam amouet inuito domino gratia lucrandi et subaudi sine armis ut in autem §. nouo iure. C. de fur. et ser. cor. Et dicitur fur a Furno quod idem est quod nigra quia ut plurimum in obscuro furatur unde qui male agit obdit lucem de offi. dele. consuluit.

Fur manifestus dicitur qui in ipso maleficio est deprehensus vel in loco in quo commissum est furtum vel post furtum factum dum tandem de furto deprehenditur antequam deportauerit ad locum ad quem destinauerit in §. e. ti. §. manifestus.

Fur non manifestus dicitur qui rem detulit quo destinavit ut in §. pal. §. sed si prulit vel sic dicitur qui cum re furtiuam in ipso actu furti non deprehenditur sed iam deportauerat rem furtiuam in locum in quem destinauerat nihilominus quincies postea de furto.

Furti actio Re. §. actio furti.

Furti conditio Re. §. conditio.

Ha et ge.

Alstaldus est maior dominus qui habet

curam exteriorum rerum episcopi.

Gener meus est maritus filie mee. ut in l. non facile. ff. de gra. affi.

Generalis abolicio Re. §. abolicio. Et vide de hoc Azo. in §. C. e. ti.

Generalis sermone persona loquens intelligitur excepta si iureiurum. c. peticio ubi conecor. in glo. Et intelligitur hoc regulariter quia fallit interdum ubi obligatio vel pactum precedit quod inducit equitatem quaedam includentem etiam personam loquentis ut si recepissem a te et promississem tibi dare turrin contra omnes homines tunc teneor etiam dare contra me ex pacto. De hoc in c. de forma xxij. q. v. quibus etiam in generali sermone nec familia loquentis intelligitur.

Generalis locutio generaliter est intelligenda. ff. de offi. pfi. l. ples. xix. di. c. i. ff. q. m. cau. l. metu autem §. animaduertendum licet generale verbum non sit semper generaliter intelligendum de iure iuratum. c. ad nostram in glo. vlti.

Generaliter dicitur quod primo etiam indefinite intelligendum est §. conu. l. p. c. qm in glo. sup. v. indefinita. r. xix. di. si romanorum. ff. de publi. l. de p. cio.

¶ Generalia vba sūt ad civilem modū referēda. ff. de hui. verba
predicta. l. si cui.

¶ Generalis obligatio qñ sufficiat et qñ non. nōt. ff. c. vñ a d co
habi. cle. Nā qñqz sufficit vt xlij. di. c. si quis despicit. §. huic etiaz
vbi allegat. Iohes euāgelista in ep̄la sua sine quota. Similit ha
beqz in c. vñ a p̄all. aliter dicit alibi legit sed qz nō sufficit general
obligatio fa. cle. cōstitutionē de elec. 7. ij. q. i. in p̄mis. m̄stī. de pe.
te. liti. in fi. p̄malit. dī. qz sufficit generalit̄ allegare. coram p̄ncipe
qz p̄nceps censet omnia iura habere in scrinio p̄ctoris sui. l. oim
testamētoz. v. sicut igit̄ in fi. C. de testa. Secus vero corā alijs vñ
si p̄nceps allegat decisiva p̄mulgādo tūc sufficit ei gñaliter alle
gare de cau. pol. l. i. de no. op. nūc. c. j. Si aut̄ allegat sup̄ verbo in
iudiciū deducto tūc specialiter debet allegare et specificare leges
si est p̄regina qz licet p̄nceps virtualit̄ omnia iura in mente habe
at nō tñ formaliter vt nōt in c. i. de cōstī. li. vi. Nā em̄ cōstat de le
ge sufficit gñalis allegatō alias est necessaria specialis. debz em̄
sic allegari qz iudex reddat clarus et nihil obscurum remaneat
xxviii. q. sicut em̄ in fi.

¶ Gñalis clausula significat qd eius significatū p̄bare vel signi
ficare p̄bare 7 tūc nō p̄tinet ad exp̄sse nominata. ff. de ver. signi.
l. doli. v. §. Testator: filios instituit et inuicē substituit et post filiū
exheredavit que exheredatio vel clausula nō reuertit̄ ad institu
tionē p̄mmo ad substitutionē. vt in l. i. in fi. C. de li. p̄te. et exhere.
Item ibi pater vnā filiā instituit et filiā exheredavit. deinde aliū
filiū substituit exheredatio referē ad solum ḡdum institutionis vt
l. iij. §. filius. ff. l. i.

¶ Genus est qd p̄dicat de pluribz differētibz specie. Insti. de iur.
na. gen. et cūi. §. ostat v. plebiscitū. Et qñ iuriscōsult⁹ dat doctri
nam tūc capit genus vt loici. et ibi ponunt̄ exēpla nō. l. ij. §. i. ff. si
cer. pet. vbi capit̄ species p̄ genere. Vnde vocabulū genus nō su
mitur p̄ ipsa dictiōe sed p̄ significato p̄ ipsam. Et significat diuer
simode put̄ significatū ex ea sumptū et qdlibet aliud mediū signifi
care declarat v. §. Testator: legat vel quis p̄mittat ens substā
ciam vel rem siue animal nullū est legatū vel nulla p̄missio. l. cui
post. §. generali. ff. de iure. do. Et nōt in l. legato generali. ff.
de leg. i. Ratio qz ens et substācia significāt generalissime. et hec
dictio animal licet nō significet ita generaliter tñ adhuc signifi
cat multum generaliter. Et int̄tūm qz dicere totum genus cōp̄
tendi in legato vel p̄missione ē dicere legatū vel p̄missionē otiesi
ipossibile. etiā dāto muscā vel vermē liberaret̄ heres vel p̄missor

quod tamen nullius est valibitatis. Vnde dicitur generis obligatio perire non potest. l. in ord. §. i. ff. ad. l. falc. Sed tamen si diues ruralis diceret in testamento vel donatione inter viuos. Ego dono bubulo meo unum animal intelligeret de uno boue ad arandum vel de uno asino si hoc erat qualitas persone cui donat. Nam qualitas personarum et proprie illarum quibus relinquere dat intellectum verbis. Et sic sumitur communis modus intelligendi verba predicta. Secus in genere generalissimo quia ibi non est modus intelligendi qui significet aliquid utile. Et idem in alio genere subalterno in quo non esset modus communis aliquod utile significatio ut dicendo lego rem corpalem vel incorpalem quia nihil comprehendit sicut nec in generalissimo. Item ibi testator legat vel quis promittit domum in genere et nullam habet domum non tenet legatum vel promissum. Secus si habet in patrimonio. l. si domus. ff. de le. ij. Ratio primi quia genus ita generaliter significat quod non apparet de qua re voluit intelligere. Ratio secundi quia de rebus propriis quis solet disponere et sic significatum generis restringitur per significatum hoc quod habet in patrimonio. si militer si quis legat vel promittit fundum in genere nulla est promissio vel legatum. l. preale. siue in patrimonio siue non secundum bar. Item ibi testator legat rem in genere significat quod res soluedo faciat rem accipiendis. l. si domus. §. de euidis. ff. de le. ij. Ratio quod natura legati est quod res transferatur in legatarium et efficiat sua propria nisi alias restringat. Item ibi testator legat unum de seruis quod cum eo commorat sunt alieni heredes unum tradit liberat nec tenentur euidere. ratio quod significatum sumptum ex hoc genere subalterno hoc instar speciei. l. in ratione. §. diligenter. ff. ad. l. falc. l. cum decem. §. stichum in fi. ff. de solu. Item ibi quis promittit vel legat hominem significat quod nullus certus est in obligatione sed homo in genere put quemlibet respicit. l. meum. §. duobus testamentis ibi ordinis compendio de le. ij. Vnde iste stant simul promitto tibi hominem et nullum hominem tibi promitto. sicut et iste stant semper fuit homo scilicet a tempore adam et nullus homo fuit semper quia nullus de terminatus semper vixit. Nam dicendo promitto tibi hominem dictio hominem supponit confuse unum. Et dicendo nullum hominem tibi promitto supponit determinate. i. illum et illum et sic de alijs non promitto. finaliter ergo genus deductum in legato vel in obligatione significat nihil ibi esse vel esse put ipso genere medio vel alia quavis significatione concluditur et genere deducto in obligatione vel legato electio est eius cui datur.

¶ Gerundium sumitur per eo quod per hanc dictionem significat et significat.

condicione declaratione modū vel qđ suū significatū vel aliū an
unde sumptū significare pbat v. qđ due sūt institui et vn9 alteri
substitut9. si vn9 repudiat ptem suā adēdo pte alteri9 deficiēt
ex substitutiōe ps p ipm repudiata sibi querit hoc gerūdiū adēū.
do exponit cōditōnalit scz si adierit. l. si tu ex pte r. ibi nō. ff. S ac
qui. vel amit. here. Item ibi vim facit qui possidentē nō pmittit vti
arbitrio suo siue edificādo siue arādo v. deferēdo vel quicqđ aliū
faciēdo. l. vim facit. ff. de vi. et vi. arma. significat declarationē il
loz verborū et nō potest significare cōditōnē qz referē ap vbi
pntis tps qđ est facit. Nec est ibi aliq̄ dispositio q̄ p̄t suspēdi per
hoc gerūdia edificādo arādo r. Sed ibi lego ad monymētum fa
ciendū significat modū. l. quibz diebz. §. si. ff. de cōdi. et demōstrā.
Et dīam inter cōditōnē et modū vide glo. ij. c. v. de cōdi. ap
posi. Verū scito qđ vt modus est si cōditio qz causa. Item ibi lego
p docēdo talem discipulū significat cōditōnē qz moris est prius
docere qđ salariū solui. l. nec semel. ff. qñ di. de. ce.

Gi.

Gimeciarij sunt q̄ pānos impiales texūt iserēdo sericū et auz.
Gimeciū est loc9 vbi hoc fiūt. et dī a gynos qđ est nydū qz nū
do panno vestit auz. vt. C. de muri. et gynecis. l. xi.

Gl.

Glādis nomine om̄is fructus dīment. ff. de glā. legē. l. vna.
Gleba est quedā spēs terre. ḡnaliter tñ fumit p solo vel p ter
ra culta. R. g. s. alcripticius glebe.
Glos dī vxor fratris. l. nō facile. §. affinitatis. ff. de grā.
Gharus. i. sapiēs vel puidus cui opponit ignarus qđ mte ve
nit. i. insipiēs.
Goliardi. i. bufōnēs ioculatores idem sunt.

Gr.

Gradus s̄m gōff. et hosti. in sum. de cōsan. et affi. Est quedā
habitudo siue distācia psonaz adinuicē m sanguinitate et affi
nitate sibi vinctaz facta collatiōe ad cōmunē partem vel est
vnius psonē distācia ad aliam in linea sanguinitatis. vt in. l. i. cū
sequē. §. vsqz ad. §. affinitatis. et. i. nō facile. e. ri. ff. Quia diūsimos
de cōtingit diuersos esse gradus v. patet in toto ti. pal. et in. §.
affinitatis in. l. nō facile. palle.
Gratia duplex est opans et cooperās vt est glo. in vbo coope
rate gratia de. i. de magis. Et grā est habitus qđ fundat i vo
luntate in essēcia anime glo. in de. i. de sum. tri.

¶ Granaria sunt loca in quibus grana seu fructus componuntur sic accipiuntur ff. de ac. em. in l. granaria.

¶ Grangia habet in c. si. de renfi.

¶ Grauis habet de testi. c. licet ex quadam in glo. iij.

¶ Grassatores item sunt quod dietarii de huius dictis expositione vide quod non ff. de pe. l. capitolium §. grassatores Re. §. dietarii.

¶ Grassari §. atrocitari vel crudeliter agere dicitur item.

¶ Grex est collectio plurium animalium videlicet et ouium vel quingum porcorum ut non in sti. de re diuisi §. sed si gregis Re. §. congregatio.

G

¶ Guidagia dicuntur que dantur pro ducatu vel obitu pro terra aliquis cuius ut secularis vadat. Sed gabelle dantur de tractibus ut de emptione pro emptore. Et tangit bal. in rub. c. de re. credo. et est casus in l. debet in fi. ff. de edi. edic. Et possunt abradi vel teleri a ciuitate tex. est non alibi in l. eoz. ff. de pe. Statuitur communitate pro ptaliaz quod de quolibet tractu debet solui gabella. Sed pone duo forenses contractum semis an debeant soluere gabellam secundum statutum ubi contractum Regula est quod non quod statutum non ligat forenses quod extra territorium iudicem tunc c. ut animarum de costi. li. vi. c. cum a nobis de sen. ex. l. fi. ff. de iudi. §. om. iudi. Sed contrarium est verum secundum bal. l. i. de contrahen. emp. Rationem allegat quia gabella venit in commercio contractus ergo sicut ratione contractus possunt conueniri in loco ubi contractum fuerit. Ita ad id quod in contractu deuenit. l. heres absens ff. de iudi. Et ita consequenter ad gabellam. et ad hypothecam glo. singularis in autentico ut differetes iudices. §. hoc considerates in v. l. hypotheca col. ix. et in l. ij. ad fi. §. mandati. Et dicitur tunc de ro. quod ponit hoc in singularibus suis quod dicitur ea a baldo.

¶ Guardia feuda sunt que constituntur aliquibus propter custodiam rei domini constituentis.

¶ Guardio dicitur ille cui talis custodia est commissa. Vel dicitur guardianus qui etiam est superior inter fratres minores custodiens conuentum.